

1. REITOR da Missão Católica, Pe. Benedykt Grzymkowski, abençoou a Ceia de Natal da União Juventus, dia 17 último. De saúde e de fé está bem.
2. NOSSO jornal angaria agentes para assinaturas e publicidade.
3. SUPLEMENTO cultural do Instituto Brasileiro da Cultura Polônica vem aí. Diretoria do IBCP trabalha muito.
4. II CONGRESSO dos Polônicos poderá abrir caminhos à sonhada pacificação de forças. Desde que se queira.

João Paulo II pede oração para crianças

O papa João Paulo II dirigiu-se às crianças e adolescentes católicos, em uma carta, na qual pede a oração dos jovens para ajudar a diminuir a miséria do mundo causada pelos adultos. Segundo o Vaticano, é a primeira vez que o papa faz um apelo direto aos jovens, enfatizando o desempenho deles na Igreja Católica.

Com a "Carta às crianças", o papa encerra 94, escolhido pela Igreja como o Ano da Família. João Paulo II pediu às crianças que sejam agentes ativos pela paz e disse que elas podem ser mais do que simples aprendizes dos ensinamentos da Igreja. "Vocês, instintivamente, se afastam do ódio e são atraídos pelo amor, por esta razão, o papa tem certeza de que vocês não recusarão este pedido".

Na carta, o papa disse que há crianças em todo o mundo, que "sofrem várias formas de violência e arrogância, impostos pelos adultos". Como poderemos não nos preocupar com essas crianças, pobres, famintas, morrendo de doenças e de fome, vítimas da

guerra, abandonadas por seus pais? E todo esse sofrimento, muitas vezes é causado por nós", disse João Paulo II na carta.

O papa fez uma referência especial às crianças vítimas de guerras nos países africanos e ex-Iugoslávia. A carta foi divulgada numa data próxima ao Natal que, segundo o papa, é um dia de festa para crianças. No pronunciamento, lembrou os Natais de sua própria infância, quando montava presépios, e a sua primeira comunhão, "que parece ter acontecido ontem". João Paulo abordou o tema numa missa celebrada para os jovens romanos na basílica de São Pedro, e declarou: "Tenho que confessar que, especialmente em anos passados, frequentemente me ocorreu que não só fui testemunha de importantes assuntos pessoais que concernem aos jovens, mas muito mais: às vezes fui o homem a quem os jovens confiavam os segredos de seus corações, e com quem de bom grado falavam de sua vocação, de matrimônio e de vida familiar".

O comandante Omar Fontana e autoridades austríacas na solenidade do voo inaugural da Transbrasil para Viena. Isso foi na manhã de 20 de novembro.

EUROPA MUITO MAIS PERTO AGORA PELA TRANSBRASIL

Desde o dia 19 de novembro, a Transbrasil oferece aos brasileiros e sul-americanos a oportunidade de viajar para a Europa, com um custo reduzido e com mais facilidades a partir de Viena, capital da Áustria.

O voo inaugural chegou na manhã do dia 20 à Viena antecedendo no horário previsto, com a

aeronave 767 sendo pilotada pelo próprio Omar Fontana, o proprietário da empresa aérea.

Quarenta convidados especiais da Transbrasil tiveram uma semana de visitas aos pontos turísticos e culturais mais atraentes da Áustria. O atendimento dos comissários e dos dirigentes da empresa, com o apoio das autoridades austríacas e agentes de turismo de Viena, Salzburgo e Innsbruck, foi especialmente bom, proporcionando aos brasileiros um programa de alto gabarito.

Segundo dirigentes da Transbrasil, os preços promocionais do trajeto São Paulo-Rio-Porto Alegre-Viena permanecerão a 876 dólares até maio, saindo o voo às 13:30h aos sábados, com chegada em Viena às 8:10, e retornando no domingo, às 23:45h, com chegada ao Brasil no meio da manhã de segunda-feira.

À página 8 desta edição, mais detalhes do que foi o voo inaugural iniciado dia 19 e terminado dia 28 de novembro.

USOPAL ACERTA ESTATUTO E OFICIALIZA SUA EXISTÊNCIA

Importante assembleia geral extraordinária aconteceu dia 9 de novembro em Punta Del Este, Uruguai, quando foi aprovada a redação final do estatuto da União das Sociedades e Organizações Polônicas da América Latina, que usa a sigla USOPAL, bem como proposto o teor do estatuto da Confederação das Câmaras Bilaterais Polônicas da América Latina, a CABIPAL.

A reunião de Punta Del Este contou com a presença do ministro polonês Stanislaw Dobrzanski, sub-secretário de Estado do Conselho de Ministros da Polônia e secretário da Comissão Internacional para a Polônia e Poloneses no Exterior, bem como do diretor do gabinete do vice-premier Aleksander Luczak, sr. Andrzej Mickiewicz, e do presidente da Agência First Class Travel, Zbigniew Sowinski. O presidente da USOPAL, Juan Kobylanski, foi pródigo em atenções aos membros dirigentes e delegados ao importante encontro em sua fazenda/cabana.

Andrzej Zablocki, do Chile, terceiro vice-presidente da USOPAL; Anisio Oleksy, do Brasil, membro honorário da USOPAL; ministro polonês Stanislaw Dobrzanski, e o presidente da USOPAL, cónsul Juan Kobylanski, no almoço oferecido dia 9 de novembro na cabana Dom Juan, em Punta Del Este, Uruguai: o assunto principal foi o II Congresso dos Polônicos, que ocorrerá em Curitiba em 1996, com o envolvimento das figuras mais proeminentes da comunidade polonesa mundial.

PETRYCOSKI RECEBE PRÊMIO EXCELÊNCIA EMPRESARIAL 1994

A Indústria de Fogões Petrycoski, de Pato Branco, Paraná, recebeu dia 14 de dezembro, em Curitiba, o Prêmio Excelência Empresarial de 1994, no rol de doze apontadas pelo jornal Indústria & Comércio, no almoço festivo dos seus 18 anos de existência realizado em Curitiba, no Clube Concórdia.

Registrando uma produção média de 12 mil unidades por mês, a Indústria deve alcançar até final do ano um faturamento de mais de 15 milhões de dólares. Indicada pela Associação Comercial e Industrial de Pato Branco, a empresa recebeu o Prêmio Excelência Empresarial 94, na festa de aniversário do Indústria & Comércio.

Instalada em Pato Branco em 1950, a Fogões Petrycoski

é especializada na fabricação de fogões (a lenha e a gás) e conta atualmente com 350 funcionários. Conforme o presidente da Indústria, Cláudio Petrycoski, que é um dos líderes

polônicos do Paraná, a produção até fim deste ano deve registrar um aumento de 25 por cento em relação a 93. Diz que "as coisas melhoraram depois do real".

Momento em que Cláudio Petrycoski recebeu o prêmio da secretária da Criança de Curitiba, a futura primeira dama do Estado Fany Lerner, ao lado de Carlos Roberto Kabele, presidente da Associação Comercial e Industrial de Pato Branco, e do diretor do Indústria & Comércio, Odone Fortes Martins.

APOSTILA DE POLONÊS COMO PRESENTE DE NATAL!

Os ASSINANTES DO NOWY LUD RECEBEM, COM ESTA EDIÇÃO, UM PRESENTE: A APOSTILA, COM 16 PÁGINAS E AS TRÊS PRIMEIRAS LIÇÕES. A CADA DOIS MESES UM NOVO SUPLEMENTO CIRCULARÁ EM NOSSAS PÁGINAS, COM INSTRUÇÕES DIDÁTICAS, ADAPTADAS AO INTERESSE DOS POLÔNICOS DO BRASIL

Leia neste NOWY LUD

"Há que se acreditar no futuro", tema do nosso Editorial

Algumas canções natalinas, com letras e traduções

Krawczyk continua sua bonita viagem

Receita de Natal, por Frei Betto

Primaz fala do Advento

Receita de Arenques Assados com Batatas e Cogumelos

NOWY LUD prepara festas, pelos seus 75 anos

E mais:

artigos em polonês sobre o que ocorre na atualidade, tanto no Brasil quanto na Polônia

COLINAS CHALÊS Pousada

PRAM DE COTOVELO - NATAL - RIO GRANDE DO NORTE (AO LADO DO NATAL ACQUA CENTER)

RESERVAS E INFORMAÇÕES (084) 237-2168 (FONE/FAX) E 237-2013

Incomparável vista panorâmica - garagem privê - frígobor - TV - vídeo - café da manhã - restaurante anexo

Proprietário: Júlio Pavlak

Um Paraíso na Rota do Sol

NOVAS COLUNAS E NOVOS ASSUNTOS

A PARTIR DESTA MÊS, O NOWY LUD ABRE PÁGINAS PARA ASSUNTOS DE TEMA LIVRE, COMÉRCIO EXTERIOR, ANÁLISES ECONÔMICAS E POLÍTICAS. EM VISTA DE INTERESSE DE PÚBLICO LEITOR, TODOS OS ARTIGOS E NOTÍCIAS CONTINUARÃO SENDO CLAROS E OBJETIVOS, NA COMUNICAÇÃO HONESTA E ÉTICA QUE PÁUTA A NOSSA EXISTÊNCIA, HÁ QUASE 75 ANOS.

A CAMINHADA CONTRA OS "LOBOS TRAVESTIDOS DE CORDEIROS" CONTINUA FIRME. REALMENTE, O JOIO DEVE SER ESTIRPADO DO NOSSO TRIQUIL.

Leokádia

Crescer sempre! Parar... nunca!

Uma das qualidades essenciais que norteiam a vida dos homens é a procura constante de inovação, renovação e, principalmente, a busca de novos horizontes para os seus ideais.

Por mais ínfimas que sejam as ocupações do ser humano, ele certamente precisa destes quesitos que norteiam os objetivos sempre para melhor, para o crescente. Do contrário, o fracasso, o insucesso, a parada!

Heróicas são as causas que se fizeram sobreviver no tempo e no espaço com obras tais como este Nowy Lud que há 74 anos circula Brasil afora, pelas mãos do imigrante de antigamente, pelas mãos do descendente agora em 2ª e 3ª gerações.

E, sob este aspecto de não parar, de exteriorizar os idealismos dentro de nós, queremos dizer o quanto grande e proveitosa foi esta viagem para o Rio Grande do Sul, quando, após todos os eventos realizados, em companhia do Excelentíssimo Cônsul Geral da Polônia, aqui do Paraná -

Dr. Jerzy Brzozowski - nós regressamos em sua companhia onde, apesar das horas passadas dentro de um ônibus, tivemos o respaldo de uma recreação magnífica, propiciado por Marli Américo, que representa a Relações Públicas da Braspol Nacional.

Em companhia também de Danuta Lisicki Abreu, da Secretaria do Bosque do Papa, tivemos a oportunidade de agradecer-lhe pela hospitalidade dada por ocasião da visita cultural que fizemos com os alunos do Curso de Polonês, no último dia 15 de outubro. Danuta deu-nos a resposta sobre a significado do galo polonês na arte polonesa, explicando às crianças a representação da "árvore da vida" e dos "4 pontos cardeais".

Eis porque, ser-nos-á muito difícil deixar de lutar em prol da causa polonesa aqui no Brasil, onde, em primeira mão, somos brasileiros, mas jamais deixaremos de ter o "sangue de polaco" em nossa descendência!

Leokádia Furmani, Cândido de Abreu

Falecimentos

Antonina Stramowski

No dia 13 de novembro de 1994 faleceu em Araçongas, na colônia Gleba Orle, a Sra. Antonina Stramowski. Nascida no dia 16 de julho de 1901, perto de Varsóvia, na Polônia, veio ao Brasil em 1937, acompanhando um grupo de imigrantes poloneses e ucranianos para a colônia Gleba Orle, que então estava sendo fundada. Passados 57 anos, ela era a última remanescente dos chefes de família daquele grupo de

poloneses. Seu marido faleceu logo após a chegada ao Brasil, com o que recaiu sobre ela a responsabilidade de sustentar a família e educar os filhos (5 filhos e 2 filhas) nas condições difíceis daquele tempo. A família Stramowski tem se distinguido sempre pelo espírito do trabalho, da ajuda ao próximo e por uma inconfundível religiosidade, o que em grande parte se deve aos méritos da falecida. Que descanse em paz!

Cecília Kazmierski

No dia 30 de julho de 1994, faleceu santamente Cecília Kazmierski, em sua residência no município de Massaranduba, Estado de Santa Catarina, aos 89 anos de idade. De tradicional família catarinense, teve cinco filhas e quatro filhos, sendo um já falecido. Era viúva de Francisco Kazmierski, que teve atuação expressiva na Revolução Legalista de Getúlio Vargas. Um filho, formado em engenharia e o primeiro massarandubense a ingressar numa universidade, teve participação ativa na implantação da indústria aeronáutica no Brasil (Embraer). Outro

filho foi eleito vereador em duas eleições, sendo o mais votado em uma delas. O terceiro filho é fazendeiro no Paraná e Mato Grosso. Uma filha, formada em Administração de Empresas, exerce importantes atividades comerciais e sociais no Norte do Paraná. A falecida deixa ainda 53 netos e 41 bisnetos, diversos deles com formação em cursos universitários, tendo uma neta se doutorando, na área humanística, pela Universidade de Sorbonne, na França. A ela, inesquecível e exemplar mãe, avó e bisavó, o nosso comovido Adeus!

Cecília Sawczuk

É com pesar profundo que fazemos comunicar, através deste NOWY LUD, o falecimento de Cecília Sawczuk, residente em Cândido de Abreu desde 1937, quando para lá fixou residência com seu esposo Wenceslau Sawczuk, também falecido em 1953.

Nascida em Hervalzinho, hoje Jaciaba, em 08/06/1912, Cecília era filha de imigrantes poloneses, Nicolau e Margarida Ossak, vindo de Siedle, Polônia.

Deixa 10 filhos: José, João, Elena, Lídia, Stasia, Clemente, Leokadia, Ceslau, Tadeu e Sofia. Todos adultos, constituindo suas famílias, os netos e bisnetos da "Vó e Bisavó Cecília".

Neste Natal de 1994, nossa partilha de Opatek será em sua memória, em homenagem a esta que sempre fora um grande alicerce da cultura herdada de seus pais, preservando, sobretudo, a fé religiosa, a oração e veneração à Matka Boska Czes-

tochowska, ao Pan Jezus! Cultivou a linguagem polonesa, deixou as melodias, os cantos, os alimentos tradicionais! Nunca deixou de ler o sempre LUD, agora renovado e intitulado NOWY LUD, nova gente!

"OPEATEK"

O pão da partilha de Natal! Lembremos de você, querida mamãe e partilharemos realmente a sua lembrança eterna em nossas vidas.

Obrigada, mamãe! Obrigada, Vó, Biza, Tia!

E, assim como uma dia acolhestes os missionários poloneses, vindos da terra de teus pais, assim também Deus Pai te acolheu hoje, quando partiste para o eterno, para o infinito!

Niech Bedzie Pochwalony Jezus Christus. Na Wieki, Wieki. Amen"

Leokadia/94

NOWY LUD PROCURA

Agentes de notícias, assinaturas e publicidade.

Temos interesse em contratar agentes e corretores autônomos para publicidade, assinaturas e distribuição de jornal e revistas.

Enviar cartas, com propostas, para Caixa Postal 1775, CEP 80001.970, Curitiba, Paraná.

BEBIDAS E PRODUTOS IMPORTADOS

Rua Saldanha Marinho, 206

Bebidas importadas, diretamente de fábrica. Whisky, wódka, conhaques e licores. Maior qualidade e menor preço. Fornecemos também no varejo pelos preços de atacado.

Fone 233-5100

Lojas Santo Antônio

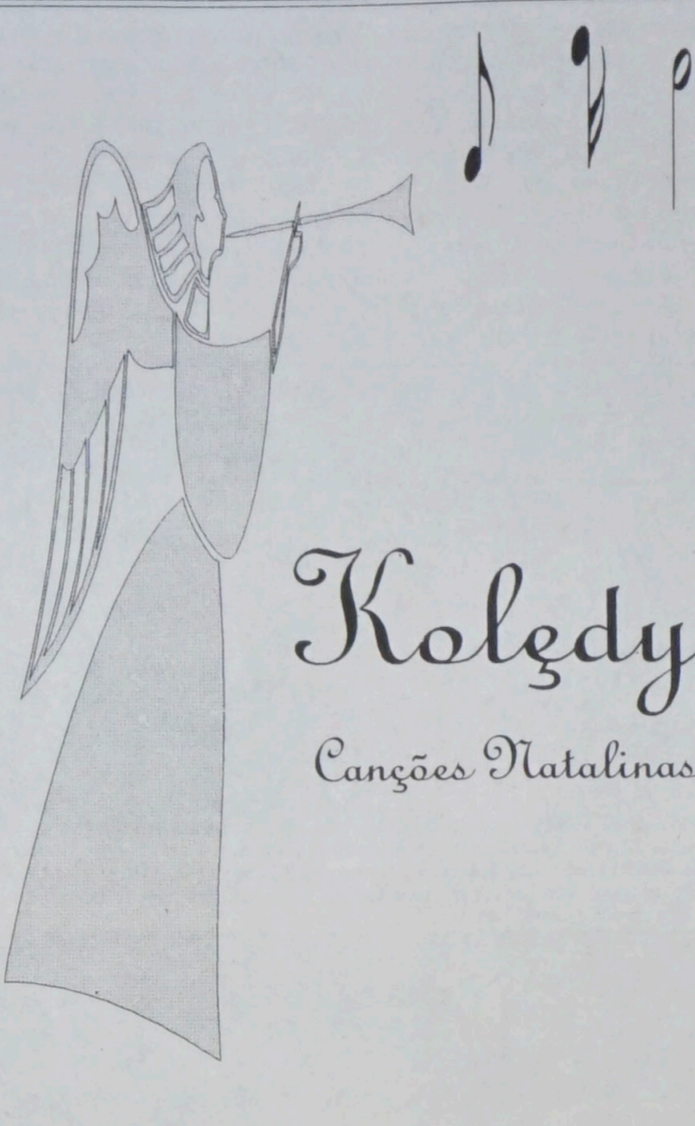
As melhores marcas, os melhores preços

Pierre Cardin, Calvin Klein, Dijon, Lee, Levi's, Krieger, Staroup, Wollens, Adidas, Rainha, Topper, Nike, M2000, Samello.

Loja 1: em frente à Igreja do Portão, fone: 345.1013
Loja 2: Av. Winston Churchill, 768, fone: 246.3565

PREPAREMOS AS CANÇÕES NATALINAS

Estas canções, publicadas no LUD em 1992, foram traduzidas pelas Irmãs da Sagrada Família, de Curitiba, sob encomenda do Consulado Geral da Polônia. As partituras pertencem às editoras Wydawnictwo Muzyczne e Alfa. Bom Natal a todos.

Kolegdy

Canções Natalinas

Publicação especial/Encarte LUD apoiada pelo Consulado Geral da República da Polônia (PR, SC e RS)
Tradução de versos para o português: Irmãs da Sagrada Família, de Curitiba
Partituras das Editoras Polskie Wydawnictwo Muzyczne e Alfa (Kolegdy com redação de Piotr Robert Thor)
Produção visual/eletrônica: Talent LUD/Kerus

Kolegdy

Canções Natalinas

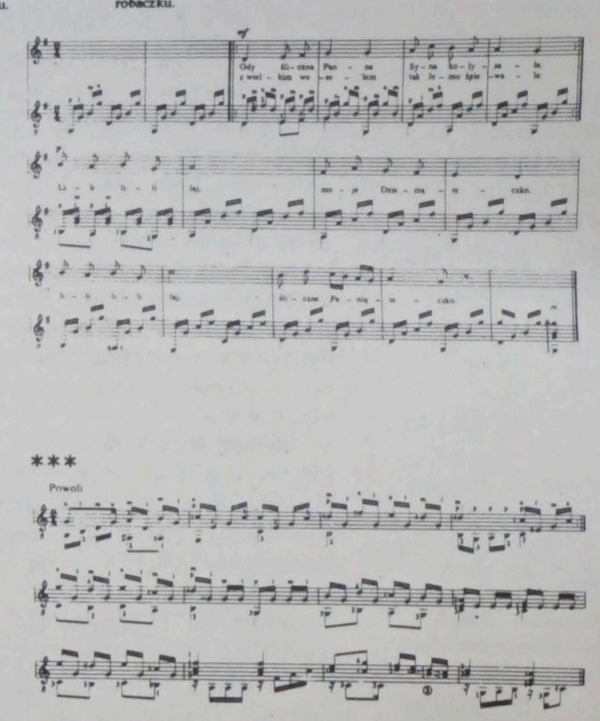
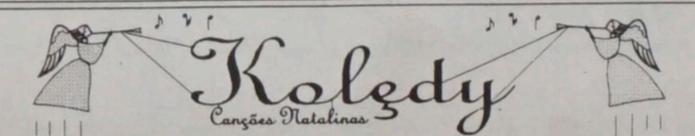
Gdy Śliczna Panna

Gdy śliczna Panna Syna kolyła, z wielkim westem tak Jemu śpiewała: Lili lili laj, moje Dziacieczko lili lili laj, śliczne Paniateczko.	Sypcie się z nieba, sliczni aniołowie, śpiewajcie Panu, niebiescy duchowcy: Lili lili laj, mój wonny kwiateczku lili lili laj, w ubogim żłobeczku.	Virgem Santíssima Filho animava. Com alegria, para Ele can- tava. Li, li, li, li, lai, meu caro filhinho. Li, li, li, li, lai, bonitíssimo. Não me falas, ó meu Se- nhor. Mas compreendo, que és Salvador. Li, li, li, li, lai, ó Deus encar- nado. Li, li, li, li, lai, do céu envia- do.	Canta! alegre toda criança Canta! a Deus, com amor e ternura. Li, li, li, li, lai, Rai muito amado. Li, li, li, li, lai, Jesus espera- do.
---	---	--	--

Wszystko stworzenie,
Śpiewaj Panu awemu,
pomóż radości wielkiej
sercu memu.
Lili lili laj, wielki
kobiecu.
lili lili laj, niebieski
dzieczku.

Cicho wietrzyku, cicho
południowy,
cicho powiewaj, niech śpi
sercu memu.
Lili lili laj, mój wdzięczny
Synaczkę.
lili lili laj, miłychny
robeczku.

***
Prawo

Kolegdy

Canções Natalinas

Gdy Się Chrystus Rodzi

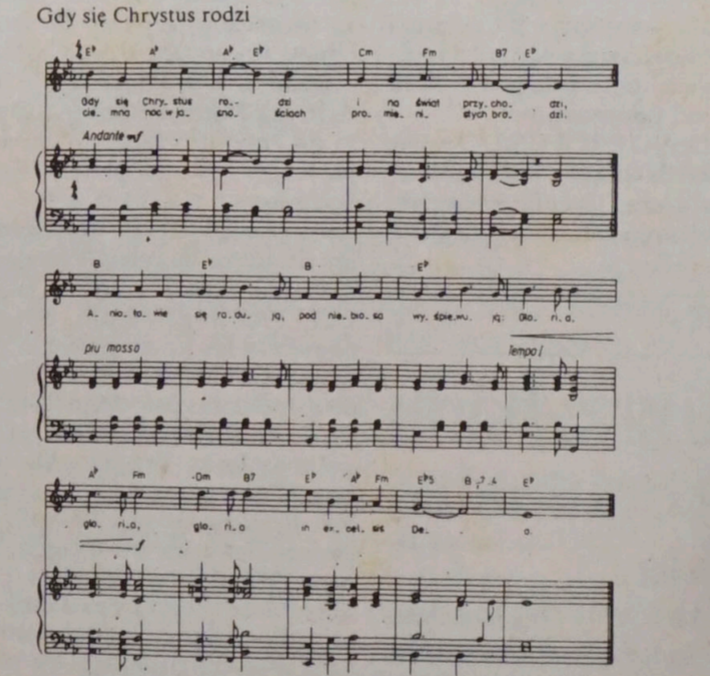

Gdy się Chrystus rodzi i na świat przychodzi, ciemna noc w jasnościach promienistych brodzi: Aniołowie się radują pod niebiosa wywierają Gloria, gloria, gloria in excelsis Deo!	O niebieskie duchy i posłowie nieba, powieściec wyrażajcie co nam czynić trzeba, bo my nic nie potrafimy, lewdwo od strachu żyjemy: Gloria...	Quando Cristo nasce e ao mundo desce, Noite tão escura de luz replandece: Entre os anjos a alegria Aos céus sobe a harmo- nia, Gloria, gloria, gloria in excelsis Deo.	Santos mensageiros, anjos celestiais, Dizem-nos bem claro que devesis Pois nós nada entendemos De temo quase morremos. Gloria, gloria, gloria in excelsis Deo.
---	---	--	---

Mówią do pastery,
którzy trzód swych
strzegli,
aby do Betlejem
czym prędzej pobiegli,
bo się narodził Zbawiciel,
w z z e g o ś w i a t a
Odkupiciel.
Gloria...

Idźcie do Betlejem,
gdzie Dziecię zrodzone,
w piekarni powile,
w żłobie polozone,
oddajcie Mu pokłon boski
On osłodzi wasze troski
Gloria...

Dizem aos pastores que
nos campos velam,
Corram a Betem, todos se
alegram.
Pois nasceu o Salvador,
O Divino Redentor.
Gloria, gloria, gloria in
excelsis Deo.

Gdy się Chrystus rodzi

Kolegdy

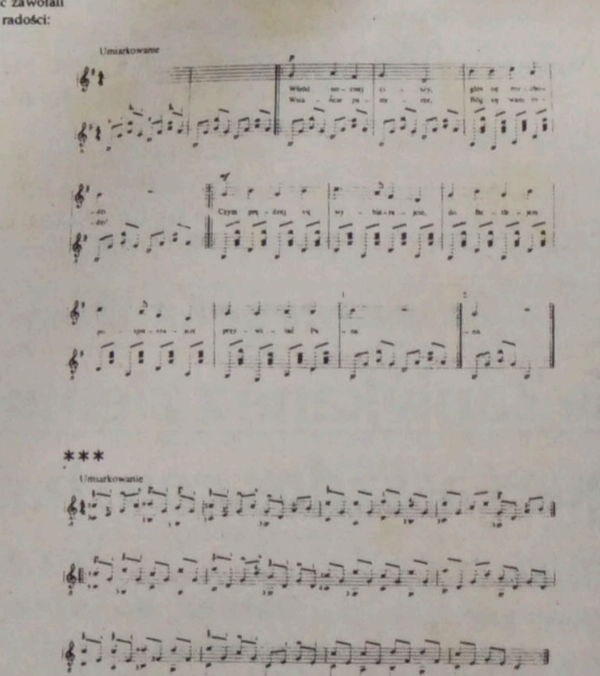

Canções Natalinas

Wśród Nocnej Cizsy

Wśród nocnej cizsy, głos się roz-hodzi: Wstaje pasterze, Wig się wam rodzi! Czym prędzej się wybiegajcie, do Betlejem pospieszajcie przywitać Pana. Czym prędzej się wybiegajcie, do Betlejem pospieszajcie przywitać Pana.	Arh, wuj, Zbawco, z dawna żądany, cztery tysiące lat wyglądany. Na Ciebie króle, procy czekali, a Tyś tej nocy nam się objawil. I my czekamy na Ciebie, Paro, a skoro przyjdiesz na glos kapłana, padniemy na twarz przed Tobą, wierząc, żeś jest pod osoby chleba i wina.	Em alta noite a voz se estendeu: Vinde pastores, Deus por nós nasceu! /Frourosos levantai-vos. A Betem apressai-vos: Sau- tar ao Senhor!/ De céus anjosinhos vêm cantar, E nos convidam pra tam- bém cantar. /Gloria a Deus lá nas alu- ras. E da terra os pastores: "a paz do Senhor!"
--	---	---

Poszli, znaleli
Dzieciatko w żłobie
z wszystkich znak
danymi sobie.
Jako Bogu czek! Mu dali
a witać zawołali
z wielkiej radości.

***
Luzakow

Administracão de Imóveis

Locação
Compra
e Venda
de Imóveis

Rua Marechal Deodoro, 211 - 13º
Andar - Cj. 1310 • Fones: 223.5809
- 224.1973 - 223.8131 • Edifício
Bradesco • Curitiba - PR

WARSOVIA

RESTAURANT X

Venha saborear a deliciosa comida da terra do Papa

- Pratos Poloneses (PIEROGI)
- BARREADO (o prato típico do Paraná)
- e Pratos Internacionais (GOULASH...)

MATRIZ: Av. Batel, 2059 - Curitiba - tel. 242-3423
FILIAL: Estrada das Praias - Km 22 - Balneário das Gaivotas

AURORA

Comércio de Vidros e Cristais Ltda.

Para presentes: copos diversos (em jogos avulsos),
compoteiras, bombonieres, poncheiras, potes diversos,
lembrancinhas p/ festas, aquários, garrações, vidros p/
mantimentos, conservas caseiras, etc..

Rua João Gava, 654 (próx. Parque São Lourenço)
Fones: 254.2565 e 252.9948 - 82.130-010 - Curitiba, PR

PLASTIMED

Indústria e Comércio de Plásticos

Comprove
segurança e qualidade

Lacres
plásticos
Fabricamos para
maletas, caminhões,
contêineres, veículos,
embalagens diversas

Maletas
fazemos qualquer
tamanho

R. CARLOS DIETICH, 421
FONE: 345.1919
FAXI 345.1770
CURITIBA

NOWY LUD

OD 2^{GO} PAŹDZIERNIKA 1920 ROKU □ DWUTYGODNIK

NR. 4.313/4314/4315 ◆ ROK LXXV ◆ KURYTYBA PARANA BRAZYLIA ◆ 1-15/16-30 LISTOPADA/1-15 GRUDNIA 1994 ROKU

WAŻNE OSOBISTOŚCI POLSKIE ODWIEDZAJĄ POLONIJNE OŚRODKI W AMERYCE ŁACIŃSKIEJ

Spotkanie Delegacji Polskiej z przedstawicielami Polbras w siedzibie Towarzystwa Uniao Juventus.

Uczestnicy zebrania USOPAL w Punta del Este.

W dniach od 2 do 12 listopada br. odwiedzili ośrodki polonijne Brazylii, Urugwaju i Argentyny: Minister Stanisław Dobrzański - Podsekretarz Urzędu Rady Ministrów i Sekretarz Międzynarodowej Komisji do Spraw Emigracji, Dyrektor Gabinetu W-Premiera Luczaka - Andrzej Mickiewicz oraz Prezes Agencji Turystycznej First Class Travel i delegat Wspólnoty Polskiej do Spraw Współpracy Ekonomicznej i Kulturalnej z Krajami Ameryki Łacińskiej - Zbigniew Sowiński.

Celem wizyty było nawiązanie osobistych kontaktów z liderami polonijnymi i wspólnotami polonijnymi, podpisanie kontraktów kulturalnych, rozmowy na temat wymiany handlowej oraz przygotowanie II Kongresu Polonii Ameryki Łacińskiej, który ma się odbyć w Kurytybie w marcu 1996 roku.

W Rio de Janeiro delegacja była przyjęta przez Ambasadora Polskiego w Brazylii p. Katarzynę Skórzyńską i przedstawicieli Polonii Rio de Janeiro. Dostojni goście odwiedzili Bi-

bliotekę Narodową, Gubernatora Rio i Rektora Uniwersytetu.

W Sao Paulo przywitał delegację Konsul Generalny Prof. Ryszard Piasecki. Goście odwiedzili Fundację Getulio Vargas, Izbę Handlowo-Przemysłową oraz atrakcje turystyczne. W dalszej podróży towarzyszył delegacji Konsul Honorowy RP, Prezes USOPAL - Jan Kobylański.

W Kurytybie delegacja przeprowadziła także szereg owocnych spotkań z przedstawicielami Polbras, Braspol, Sekretariatu Edukacji i Kultury Parany, Izby Handlowej. Konsul Generalny Jerzy Brzozowski brał udział we wszystkich spotkaniach jak również zaprosił gości na niezwykle uroczystość wydania książki z wierszami czterech wybitnych poetów polskich. Szczególnie były pożyteczne spotkania robocze w siedzibie Klubu Juventus w siedzibie Klubu Juventus dotyczące przygotowań do II Kongresu Polonii Ameryki Łacińskiej.

Pan Minister uznał organizację i instalację Juventus

jako jedną z najbardziej przeżytych i dostosowanych do realizacji Kongresu - wielkiego i historycznego wydarzenia polonijnego na tym terenie. Przedstawił w kilku punktach pozycję Polski wobec Polonii. Stwierdził, że chociaż w Polsce rządy o różnych poglądach ideowych często się zmieniają, to jednak polityka wobec Emigracji nie zmienia się.

Zawsze tak samo Polska stara się o to by Polacy i pochodzenia polskiego wzmacniali swą pozycję w krajach osiedlenia oraz by mogli coraz skuteczniej nawiązywać wymianę kulturalną, handlową i naukową. Nie będzie ingerowała w wewnętrzne sprawy polonijne.

Rząd Polski liczy także na Polonię rozsiąną po całym świecie w pomocy dla Kraju czy to służąc doświadczeniem czy też pomocą doraźną. Minister Dobrzański zapoznał się ze wstępnymi propozycjami przedstawionymi przez Komisję Tymczasową II Kongresu Polonijnego. Propozycja przewiduje by Kongres opierając się na dokładnej analizie przeszłości

określił naszą obecną pozycję i postarał się wytyczyć drogi na przyszłość - wielkość w możliwie wszystkich odcinkach naszego życia polonijnego.

Następnym celem wizyty był Urugwaj. W Montevideo delegacja wzięła udział w ważnym akcie dla Polonii Ameryki Południowej. Dokonało się w siedzibie Konsula Honorowego Jana Kobylańskiego podpisanie Statutu organizacji USOPAL przez delegatów tej organizacji i przedstawicieli państwa Urugwaju. Odtąd USOPAL ma moc prawną w Urugwaju. Będzie łatwiej zalegalizować tę organizację w każdym z krajów AL, w którym istnieją i działają organizacje polonijne.

Ostatnim miejscem wizyty była Argentyna. Tam również delegacja spotkała się z przedstawicielami Polonii oraz organizacjami handlowymi i kulturalnymi.

Była to jeszcze jedna z nowych wizyt przedstawicieli nowej, demokratycznej Polski. Będzie to na pewno dla dobra wszystkich i Polski i Emigracji Polonijnej.

Pan Minister Dobrzański i Konsul Honorowy RP Jan Kobylański, w otoczeniu Redaktora M. Surka, Dyrektora A. Mickiewicza i Prezesa Z. Sowińskiego, na spotkaniu USOPAL w Montevideo w posiadłości Konsula.

Wymiana dokumentów na spotkaniu USOPAL w Punta del Este w kabinie Konsula Honorowego RP.

ORĘDZIE DO NARODU LECHA WAŁĘSY

Prezydent Lech Wałęsa przez radio i telewizję wygłosił orędzie do narodu, w którym stwierdził m.in.: "Polska jest dzisiaj słaba. Polską nikt nie rządzi. Stworzyliśmy system, który jest klótliwogenny i rodzi konflikty, zamieszanie. Każdy ciągnie w swoją stronę. Każda partia, każdy urząd. Najważniejsze dla Polaków

sprawy nie ruszają z miejsca. Mieszkańcy nie przybywa. Bezrobocie nie maleje. Pensje i emerytury nie mogą dogonić inflacji. Nauka, oświata, kultura i służba zdrowia szamocą się z nędzą. Bandyci i złodzieje zagrażają polskim domom. Afery i korupcja wyrwywają państwowej kasie biliony złotych. Wokół stano-

wiska komendanta policji trwa zabawa w wanke-wstańkę. Chcemy wejść do NATO, ale chyba bez wojska, skoro skąpi mu się pieniędzy i nowoczesnego uzbrojenia. Brakuje wciąż regulacji prawnych. (...)

Moja koncepcja jest jasna i przejrzysta. Wybrany w powszechnych wyborach prezydent naprawdę będzie

rzadził i naprawdę odpowiadał. Silną ręką robił porządek w Polsce. Nad nim jest tylko Naród i Konstytucja. Zasady demokracji i zasady prawa. Myślę, że tylko w ten sposób możemy się wyrwać z polskiego błędnego koła. Wyjechać z błota na twardy grunt. Dlatego opowiadam się za systemem prezydenckim".

II KONGRES POLONII AMERYKI ŁACIŃSKIEJ, KTÓRY ODBĘDZIE SIĘ W 1996 ROKU W KURYTYBIE, JEST MOMENTEM MOBILIZACJI WSZYSTKICH SIŁ POLONIJNYCH AMERYKI ŁACIŃSKIEJ POD KIEROWNICTWEM POLBRAS, REPREZENTUJĄCEJ UNIĘ STOWARZYSZEŃ I ORGANIZACJI AMERYKI ŁACIŃSKIEJ (USOPAL).

W Dzień Zaduszny papież wspomnił łagry, Katyń i Monte Cassino

"SĄ CMENTARZE, KTÓRE MAJĄ SZCZEGÓLNA WYMOWĘ"

Przypadającą w Dzień Zaduszny środową audyencję generalną papież Jan Paweł II poświęcił Wspomnieniu Wiernych Zmarłych. W streszczeniu katechezy w języku polskim zawarł treści szczególnie bliskie i zrozumiałe dla pielgrzymów z Polski, jak zawsze szczególnie licznych w auli Pawła VI.

Papież wskazał w katechezie na wspaniałą dwoistość uroczystości Wszystkich Świętych i Wspomnienia Wiernych Zmarłych. "Jest to - powiedział - głęboko przejmująca całość, która należy do ciągłej katechezy o Kościele: żyjemy pomiędzy Kościołem pielgrzymującym, triumfującym i cierpiącym".

Przypominając następnie o modlitwie za zmarłych Jan Paweł II powiedział: "Są cmentarze, które mają szczególną wymowę. Dla mnie taką wymowę ma nie tylko cmentarz Rakowicki w Krakowie, gdzie leżą moi rodzice, ale jako dla biskupa krakowskiego taką wymowę ma Katedra Wawelska - wielki cmentarz naszych królów, bohaterów narodowych i wieszczów".

Papież podkreślił, że Polacy w Dniu Zaduszny pielgrzymują także na inne cmentarze: na Monte Cassino, cmentarz ofiar Powstania Warszawskiego, w Katyniu oraz cmentarze nie rozeznane na Dalekim Wschodzie i w obozach koncentracyjnych. "Tam wszędzie pielgrzymujemy, tam wszędzie modlimy się, tam szukamy siły na przyszłość, tak jak nie zabrakło tej siły naszym rodakom, którzy gotowi byli oddać życie za Boga i Ojczyznę" - powiedział papież.

Jan Paweł II wezwał też do modlitwy za poległych w innych wielkich bitwach II wojny światowej, m.in. podczas lądowania aliantów w Normandii oraz za poległych we wszystkich wojnach, a zwłaszcza za tych, którzy przyczynili się do zwycięstwa sprawy wolności i godności człowieka, zgodnie z duchem chrześcijańskiej Europy.

W czasie środową audyencji papież pozdrowił specjalnie grupę dzieci z Czernobyla na Ukrainie, przebywającą we Włoszech na zaproszenie rodzin i parafii włoskich.

KRÓTKIE WIADOMOŚCI Z POLSKI

◆ **NOWE BANKNOTY** . Od pierwszego stycznia 1995 r., kiedy to w Polsce nastąpi wymiana pieniędzy, wprowadzonych ma być do obiegu pięć nowych banknotów o nominalach: 10, 20, 50, 100 i 200 zł. Jednocześnie do obiegu wróca monety wycofane w 1989 r., kiedy w Polsce doszło do hiperinflacji. Przywrócone zostaną też grosze, które przestały być w użyciu w połowie lat 80-tych. Denominacja złotych połączonych będzie na obcięcia ostatnich czterech zer, co w praktyce oznacza, że nowy 1 zł będzie równy obecnemu 10.000 zł. Przez następne dwa lata w obiegu będą zarówno stare jak i nowe banknoty. Przypominamy, że od pierwszego października ważne są w Polsce jedynie banknoty z srebrnym paskiem, a stare - bez niego - można wymienić tylko w bankach. Od 1 stycznia kurs dolara będzie wynosił ok. 2 zł i 50 groszy.

◆ **KATOLICKI** Uniwersytet Lubelski zainaugurował nowy rok akademicki. W uroczystości wzięł udział prymas Polski, kardynał Józef Glemp. Ta najstarsza uczelnia w Lublinie, kształcąca ok. 8 tys. studentów, obchodziła w tym roku 75-lecie.

◆ **W 10. ROCZNICĘ ŚMIERCI**. W sobotę i niedzielę w warszawskim Muzeum Im. Jana Pawła II odbyło się sympozjum na którym rozmawiano na temat życia i śmierci ks. Jerzego Popiełuszki, przed zbliżającą się pięćdziesiątą rocznicą jego morderstwa. Wypowiadali się tak uczeni, jak i duszpasterze. Prof. Piotr Nitecki zaakcentował też, że zamordowany przez UB duchowny nie był działaczem politycznym, chyba, że w takim sensie w jakim Papież określił politykę - jako "roztropną troskę o dobro wspólne". Zginął nie za Ojczyznę czy Solidarność, ale za Chrystusa - powiedział on i dodał, że powinien zostać beatyfikowany. Sanktuarium żoliborskie, gdzie znajduje się grób męczennika, odwiedziło już 11 mln ludzi.

◆ **W MACIEJOWICACH** w województwie siedleckim odbyły się uroczystości obchodów 200. rocznicy Insurekcji Kościuszkowskiej. Udział wzięli m.in. prymas i marszałek Sejmu. Mszę odprawił biskup polowy Wojska Polskiego.

Ar Condicionado e Aquecedores para Veículos

REY DO AR LTDA.

De Ronaldo Venda de Ar Condicionado e Ar Quente para Lewandowski Veículos, Vendas, Peças e Consertos, Instalações e cargas de gás

Av. Pres. Affonso Camargo, 2813 - Fone 262.9411 Próx. Viaduto da BR 116 - Cajuru - CEP 80050-370 CURITIBA - PARANÁ

